

ESTERISTÄ TULEE KUNINGATAR

1. Kertomuksen taustatietoja

a) Kertomuksen tapahtumapaikka

Suusanin linna. Suusan oli kaupunki Eufraatin ja Tigriin laakson itäosassa, n. 240 km Persianlahdelta pohjoiseen.

b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin

Persia oli valloittanut Babylonian n. 539 eKr. Osa juutalaisista oli jo palannut Jerusalemiin. Nyt elettiin n. vuotta 480 eKr.

c) Kertomuksessa esiintyvät henkilöt

- ✚ Hadassa, joka sai nimen Ester, nuori, kaunis juutalaistyttö, joka asui Susanissa. Hän jäi vanhemmistaan orvoksi, jonka jälkeen hänen serkkunsa, Mordokai, kasvatti tyttöä ja huolehti hänestä.
- ✚ Mordokai, (Jaairin poika, joka oli Siimein poika, joka Kiisin poika) Esterin serkku ja kasvatti-isä, joka oli viety pakkosiirtolaisuuteen Jerusalemissa.
- ✚ Persian kuningas Ahasveros (Kserkses I, 486-465 eKr.)
- ✚ Vasti, kuningatar, joka ei totellut kuningasta
- ✚ Heegain, vaimojen vartija
- ✚ Bigtan ja Teres, kaksi kuninkaan hoviherraa, jotka suunnittelivat salajuonta kuningasta vastaan.

d) Vieraat termit

Meedia. Maa sijaitsi Zagrosvuorten itäpuolella, Kaspiamerestä etelään.

2. Itse kertomus Raamatusta

Ester 1. ja 2. luku

Ahasveroksen aikana - sen Ahasveroksen, joka hallitsi Intiasta Etiopiaan saakka, sataa kahtakymmentä seitsemää maakuntaa - siihen aikaan, kun kuningas Ahasveros istui kuninkaallisella valtaistuimellaan, joka oli Suusanin linnassa, tapahtui tämä.

Kuninkaan pidot ruhtinaille

Kolmantena hallitusvuotenaan hän laittoi pidot kaikille ruhtinailleen ja palvelijoilleen. Persian ja Meedian voima, ylimykset ja maaherrat olivat hänen luonansa, ja hän näytti heille kuninkaallisen kunniansa rikkautta ja suuruutensa loistavaa komeutta monta päivää, satakahdeksankymmentä päivää. Kun ne päivät olivat kuluneet, laittoi kuningas kaikelle Suusanin linnan väelle, niin pienille kuin suurillekin, kuninkaan palatsin puutarhan esipihaan seitsenpäiväiset pidot. Pellava-, puuvilla- ja punasiniverhoja oli kiinnitetty valkoisilla pellavanauhoilla ja purppuranpunaisilla nauhoilla hopeatankoihin ja valkomarmoripylväisiin. Kultaisia ja hopeaisia lepovuoteita oli pihalla, joka oli laskettu vihreällä ja valkoisella marmorilla, helmiäisellä ja kirjavalla marmorilla. Juotavaa tarjottiin kulta-astioissa, ja astiat olivat erimuotoiset, ja kuninkaan viiniä oli viljalti, kuninkaalliseen tapaan.

Juomisessa oli lakina, ettei saanut olla mitään pakkoa, sillä niin oli kuningas käskenyt kaikkia hovimestareitansa, että oli tehtävä kunkin oman halun mukaan.

Kuningatar, Vasti, menettää arvonsa

Myös kuningatar, Vasti, laittoi naisille pidot kuningas Ahasveroksen kuninkaalliseen palatsiin. Seitsemäntenä päivänä, kun kuninkaan sydän oli viinistä iloinen, käski kuningas Mehumanin, Bistan, Harbonan, Bigtan, Abagtan, Seetarin ja Karkaan, niiden seitsemän hoviherran, jotka toimittivat palvelusta kuningas Ahasveroksen luona, tuoda kuningatar Vastin, kuninkaallinen kruunu päässä, kuninkaan eteen, että hän saisi näyttää kansoille ja ruhtinaille hänen kauneutensa, sillä hän oli näöltään ihana. Mutta kuningatar Vasti kieltäytyi tulemasta, vaikka kuningas hoviherrojen kautta oli käskenyt. Silloin kuningas suuttui kovin, ja hänessä syttyi viha. Kuningas puhui viisaille, ajantietäjille - sillä näin oli tapana esittää kuninkaan sana kaikille lain ja oikeuden tuntijoille, ja hänen lähimpänsä olivat Karsena, Seetar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena ja Memukan, seitsemän Persian ja Meedian ruhtinasta, jotka näkivät kuninkaan kasvot ja istuivat valtakunnan ensimmäisinä -: "Mitä on lain mukaan tehtävä kuningatar Vastille, koska hän ei ole noudattanut käskyä, jonka kuningas Ahasveros on antanut hoviherrojen kautta?" Niin Memukan sanoi kuninkaan ja ruhtinasten edessä: "Kuningatar Vasti ei ole rikkonut ainoastaan kuningasta vastaan, vaan myös kaikkia ruhtinaita vastaan ja kaikkia kansoja vastaan kuningas Ahasveroksen kaikissa maakunnissa. Kun kuningattaren teko tulee kaikkien vaimojen tietoon, saattaa se heidät halveksimaan aviomiehiansä, he kun voivat sanoa: 'Kuningas Ahasveros käski tuoda kuningatar Vastin eteensä, mutta tämä ei tullut.' Jo tänä päivänä voivat Persian ja Meedian ruhtinattaret, jotka kuulevat kuningattaren teon, puhua siitä kaikille kuninkaan ruhtinaille, ja siitä tulee halveksimista ja suuttumusta riittämään asti. Jos kuningas hyväksi näkee, julkaistakoon kuninkaallinen käsky ja kirjoitettakoon muuttumatonna Persian ja Meedian lakeihin, ettei Vasti enää saa tulla kuningas Ahasveroksen eteen ja että kuningas antaa hänen kuninkaallisen arvonsa toiselle, häntä paremmalle. Kuninkaan antama säädös tulee tunnetuksi koko hänen valtakunnassansa, vaikka se onkin suuri, ja kaikki vaimot, niin suuret kuin pienetkin, antavat kunnian aviomiehillensä." Tämä puhe miellytti kuningasta ja ruhtinaita, ja kuningas teki Memukanin sanan mukaan. Hän lähetti kaikkiin kuninkaan maakuntiin - kuhunkin maakuntaan sen omalla kirjoituksella ja kullekin kansalle sen omalla kielellä - kirjeet, että joka mies olkoon herra talossaan ja saakoon puhua oman kansansa kieltä.

Uutta kuningatarta etsitään

Näiden tapausten jälkeen, kun kuningas Ahasveroksen viha oli asettunut, muisti hän Vastia ja mitä tämä oli tehnyt ja mitä hänestä oli päätetty. Niin kuninkaan palvelijat, jotka toimittivat hänelle palvelusta, sanoivat: "Etsittäköön kuninkaalle nuoria neitsyitä, näöltään ihania. Asettakoon kuningas kaikkiin valtakuntansa maakuntiin käskyläiset keräämään kaikki nuoret neitsyet, näöltään ihanat, Suusanin linnaan, vaimolaan, Heegain, kuninkaan hoviherran ja vaimojen vartijan, huostaan, ja annettakoon heille heidän kauneudenhoitonsa. Neitsyt, johon kuningas mieltyy, tulkoon kuningattareksi Vastin sijaan." Tämä puhe miellytti kuningasta, ja hän teki niin.

Ester joutuu vaimolaan

Suusanin linnassa oli juutalainen mies, nimeltä Mordokai, benjaminilainen. Hänet oli viety Jerusalemissa pakkosiirtolaisuuteen niiden pakkosiirtolaisten joukossa, jotka vietiin samalla kuin Jekonja, Juudan kuningas, jonka Nebukadnessar, Baabelin kuningas, vei pakkosiirtolaisuuteen. Hän oli setänsä tyttären Hadassan, se on Esterin, kasvatusisä, sillä tämä oli isätön ja äiditön. Tyttö oli vartaloltaan kaunis ja näöltään ihana, ja hänen isänsä ja äitinsä kuoltua oli Mordokai ottanut hänet tyttäreksensä. Kun kuninkaan käsky ja laki tuli tunnetuksi ja kun kerättiin paljon tyttöjä Suusanin linnaan Heegain huostaan, otettiin Esterkin kuninkaan palatsiin Heegain, vaimojen vartijan, huostaan. Tyttö miellytti häntä (Heegaita) ja sai armon hänen edessään, ja Heegai antoi Esterille joutuin hänen kauneudenhoitonsa ja määrätyn ravinto-osansa sekä seitsemän valiopalvelijataria kuninkaan palatsista ja siirsi hänet palvelijattarineen vaimolan parhaaseen paikkaan.

Kauneudenhoito-ohjelma kesti kaksitoista kuukautta

Ester ei ilmaissut kansaansa eikä syntyperäänsä, sillä Mordokai oli häntä kieltänyt sitä ilmaisemasta. Mutta Mordokai käyskenteli joka päivä vaimolan esipihan edustalla saadakseen tietää, voiko Ester hyvin ja mitä hänelle tapahtui. Kun jonkun tytön vuoro tuli mennä kuningas Ahasveroksen luo, sitten kuin hänelle oli kaksitoista kuukautta tehty, niin kuin vaimoista oli määrätty - sillä niin pitkä aika kului heidän kauneudenhoitoonsa: kuusi kuukautta mirhaöljyllä, toiset kuusi kuukautta hajuaaineilla sekä muilla naisten kauneudenhoitokeinoilla - meni tyttö kuninkaan luo. Kaikki, mitä hän pyysi, annettiin hänelle mukaan vaimolasta kuninkaan palatsiin. Illalla hän meni, ja aamulla hän palasi toiseen vaimolaan kuninkaan hoviherran Saasaan, sivuvaimojen vartijan, huostaan; ei hän enää mennyt kuninkaan luo, paitsi jos kuningas oli häneen mieltynyt ja hänet nimeltään kutsuttiin.

Esteristä tulee kuningatar

Kun Esterille, jonka Mordokai oli ottanut tyttärekseen, tuli vuoro mennä kuninkaan luo, ei hän halunnut mukaansa muuta, kuin mitä Heegai, kuninkaan hoviherra, vaimojen vartija, neuvoi. Ester sai armon kaikkien niiden edessä, jotka näkivät hänet. Ester vietiin kuningas Ahasveroksen luo hänen kuninkaalliseen palatsiinsa kymmenennessä kuussa, se on teebetkuussa, hänen seitsemäntenä hallitusvuotensa. Ester tuli kuninkaalle kaikkia muita naisia rakkaammaksi ja sai hänen edessään armon ja suosion ennen kaikkia muita neitsyitä, niin että tämä pani kuninkaallisen kruunun hänen päähänsä ja teki hänet kuningattareksi Vastin sijaan. Kuningas laittoi suuret pidot kaikille ruhtinailleen ja palvelijoilleen, pidot Esterin kunniaksi, ja myönsi maakunnille veronhuojennusta ja jakelutti lahjoja, kuninkaalliseen tapaan.

Mordokai paljastaa salaliiton

Kun neitsyitä koottiin toinen kerta ja Mordokai istuskeli kuninkaan portissa - eikä Ester ollut ilmaissut syntyperäänsä eikä kansaansa, sillä Mordokai oli häntä siitä kieltänyt; Ester näet teki, mitä Mordokai käski, samoin kuin ollessaan hänen kasvattinansa - niin siihen aikaan, Mordokain istuskellessa kuninkaan portissa, Bigtan ja Teres, kaksi kuninkaan hoviherraa, ovenvartijoita, suuttuivat ja etsivät tilaisuutta käydäkseen käsiksi kuningas Ahasverokseen. Mutta se tuli Mordokain tietoon, ja hän ilmaisi sen kuningatar Esterille, ja Ester sanoi sen Mordokain nimessä kuninkaalle. Asia tutkittiin, ja kun se havaittiin todeksi, ripustettiin ne molemmat hirsipuuhun. Se kirjoitettiin aikakirjaan kuningasta varten. (Tällä asialla on myöhemmin merkitystä)

3. Kertomuksen keskeinen opetus

Sen ajan kuninkailla oli rajaton valta. Mitä kuningas määräsi, sitä piti totella. Persian kuninkaan määräyksiä ei voinut peruuttaa – ei edes kuningas itse. Heillä oli myös paljon vaimoja ja sivuvaimoja. Hovit olivat loisteliaita ja mahtavia. Tämä Suusanin linna oli Ahasveroksen talvipalatsi.

Jumala on meidän kuninkaamme, jonka lakia meidän tulee noudattaa. Jumalan laki on myös muuttumaton. Mutta Jumala-kuninkaamme pitää kansalaisistaan huolen. Hänen kansalaisenaan on turvallista elää.

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatussa

Kuningas Salomolla oli 700 vaimoa ja 300 sivuvaimoa. Kaikkia vaimoja ei nimitetty kuningattariksi.

Raamatussa esiintyy paljon naisia, joiden kauneutta kehutaan: mm Saara, Rebekka, Batseba ja Jobin tyttäret (Job 42:15).

5. Opeteltava Raamatun lause

Jeesus sanoi: "Kirjoitettu on: 'Sinun pitää kumartaman Herraa, sinun Jumalaasi, ja häntä ainoata palveleman.'" Luuk. 4:8.

6. Lauluehdotus VK 9 (UVK 9)

Kristus tulee kuningas! Ah, se suloista on mulle.
Tule, Herra armias! Avoimet on portit sulle.
Mitä löydät luonani, kaikki on sun omaasi.

Kristus tule! Olen sun. Kastettu oon omaksesi.
Anna sanas siunatun kirkastaa sun autuutesi,
että nöyrin sydämin vastaan sinut ottaisin.

Kristus, tule antamaan Henkes Pyhä sydämeeni,
että tahtos ainiaan ohjaisi mun askeleeni.
Kuule heikko pyyntöni: Jeesus, tule luokseni.

Philipp Hiller 1699-1796, suom. E. Lönnrot, sävel saksalainen

Kris - tus tu-lee Ku-nin gas Ah, se su-lois-ta on mul - le.

Tu - le, Her-ra ar-mi-as A - voi - met on por-tit sul - le.

Mi - tä löy-dät luo-na-ni, kaik - ki se on o-maa-si.

7. Tehtäviä / kysymyksiä

8. Muuta huomioitavaa

Vaikka kuninkailla oli monta vaimoa, ei se ole meille malliksi eikä tee moniavioisuutta luvalliseksi, sillä Jeesus vahvistaa yksiavioisuuden alkuperäisenä. (Lue: Matt. 19:1-9).

